

Høyesterett:

Reindriftssamer får ikke eiendomsrett til Stjernøya

Høyesterettsdom i viktig prinsippstrid om samisk eiendomsrett til store arealer.

STRIDEN OM FINNMARK: Stjernøya eies ikke av reindriftssamene, fastslår Høyesterett.

Bilde fra Høyesteretts behandling av saken. Foto: Thomas Vermes / ABC

Nyheter/Google Maps

Thomas Vermes

03.10.2016 kl. 14:37

OPPDATERT 03.10.2016 kl. 15:27

Reindriftssamer som har benyttet Stjernøya utenfor Altafjorden som sommerbeite i en årrekke, får ikke medhold i at de skal ha eiendomsrett til deler av øya.

Det slo Høyesterett fast i en [dom](#) av stor prinsipiell interesse forrige uke.

Staten har utøvd eierråderett over Stjernøya siden 1700-tallet, og de fastboende har også brukt øyas utmarksressurser.

Men to konkurrerende grupper nåværende og forhenværende reindriftssamer påberopte seg ILO-konvensjonen om urfolks rettigheter, i et krav om at de i tillegg til bruksrett også skal ha eiendomsrett til arealene de har brukt.

Eiendomsrett ville også gitt dem mulighet til å ta betalt for gruvedriften som foregår der.

Tapte først i Utmarkskommisjonen

Etter den relativt nye Finnmarksloven er det offentlige organet Finnmarkseiendommen den som forvalter eierskapet til mesteparten av Finnmark.

Saker kan så reises for Utmarkskommisjonen for Finnmark, en domstol der de to gruppene reindriftssamer reiste, og tapte sine saker. Dette ble så anket til Høyesterett, som avviser ankene.

Ifølge Høyesteretts avgjørelser har ikke reindriftssamenes bruk av Stjernøya vært tilstrekkelig omfattende og dominerende til å gi dem krav på eiendomsrett gjennom alders tids bruk. Det kunne heller ikke legges til grunn at reindriftssamene hadde vært de opprinnelige besitterne av øya.

De hadde da ikke ervervet eiendomsrett etter prinsippene om okkupasjon av eierløst land.

Først ut i ny domstol

Saken om Stjernøya er den første som er behandlet av Utmarksdomstolen for Finnmark, og dommen inneholder prinsipielle avklaringer av utmarksdomstolens kompetanse og rettslige utgangspunkter for spørsmålet om samenes rettighetserverv.

– Det er samene som er det opprinnelige folket her. Før den norske stat rykket inn, var samene der allerede. De hadde allerede foretatt en okkupasjon av området. Gjennom det mener vi de fikk en eiendomsrett. Så har staten «ranet» seg til denne eiendomsretten, sa Geir Haugen, advokat for Stjernøy reinbeitedistrikt, til ABC Nyheter under rettssaken.

Nå har altså Høyesterett slått fast at samene ikke kan anses å ha vært først på Stjernøya.